

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Ταχ. Διεύθυνση: Πειραιώς 40
Τ.Κ.: 10182
Τηλ.: 213 15 16 384
Πληροφορίες: Α. Ρέβελα

Αθήνα, 30-5-2012

Αρ. Πρωτ.: 9692/375

ΠΡΟΣ: Τριμελή Επιτροπή Ειδικευόμενων Ψυχιάτρων
Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής
Λεωφ. Αθηνών 374, Τ.Κ. 124 62, Χαϊδάρι
Υπ' όψιν κ. Γκίκα, κ. Μπάρα και κ. Νικολάου

ΘΕΜΑ: Επίσχεση εργασίας ειδικευόμενων ιατρών.

ΣΧΕΤ.: Το από 14-5-2012 ερώτημά σας, το οποίο περιλάβε στην Υπηρεσία μας μέσω e-mail.

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό σας πληροφορούμε ότι από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 325, 329, 353 και 656 Α.Κ., ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να επισχέσει την παροχή που οφείλει στον εργοδότη, να αρνηθεί δηλαδή να εκτελέσει την εργασία που έχει συμφωνήσει μαζί του, για να εξασφαλίσει την ικανοποίηση ληξιπρόθεσμων αξιώσεών του και ιδιαίτερα την καταβολή σε αυτόν των οφειλομένων αποδοχών ή την εκπλήρωση άλλου ουσιώδους όρου της εργασιακής σύμβασης.

Το δικαίωμα της επισχέσεως καθ' αρχήν ασκείται ατύπως, με μονομερή δήλωση του μισθωτού, η οποία είναι έγγραφη ή προφορική και απευθύνεται στον εργοδότη (Εφ. Αθ. 43/1996, Εφ. Θεσσ. 611/1995, Εφ. Αθ. 1497/1978). Για να είναι όμως η περί αυτού δήλωση πλήρης και να επιφέρει τα έννομα της αποτελέσματα, πρέπει να είναι σαφής και να συναρτάται ρητώς προς ληξιπρόθεσμη υποχρέωση του υπερήμερου εργοδότη που να απορρέει από έγκυρη εργασιακή σύμβαση (Εφ. Αθηνών 43/1996).

Στην περίπτωση αυτή παρότι ο εργαζόμενος παύει να παρέχει την εργασία του δεν καθίσταται υπέρήμερος σε αντίθεση με τον εργοδότη του, ο οποίος θεωρείται ότι βρίσκεται σε υπερμερία για όσο χρονικό διάστημα δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι του εργαζομένου. Συνεπώς, ο εργοδότης οφείλει τον μισθό του χρόνου της επίσχεσης χωρίς να απαιτείται να προηγηθεί πραγματική προσφορά της εργασίας (Α.Π. 1288/2003, Α.Π. 1209/1999, Εφ. Θεσσ. 611/1995, Εφ. Θεσσ. 1497/1978). Από τις διατάξεις των άρθρων 648, 649, 653 Α.Κ. και του άρθρου 1 της αριθμ. 95 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας «περί προστασίας του ημερομισθίου», που κηρώθηκε με τον Ν. 3248/1955 (ΦΕΚ 138/Α'/2-6-1955), προκύπτει ότι μισθός είναι κάθε παροχή, την οποία οφείλει ο εργοδότης κατά το νόμο ή τη σύμβαση στον εργαζόμενο ως αντάλλαγμα της εργασίας του (Ολ. Α.Π. 40/2002), όχι μόνο η κύρια παροχή (βασικός μισθός) αλλά και κάθε άλλη καταβαλλόμενη σε αυτόν πρόσθετη παροχή (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 317/2010, Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 38/2011). Από το μισθό αυτό ο εργοδότης δικαιούται να αφαιρέσει μόνον ότι ο μισθωτός ωφελήθηκε από τη ματαίωση της εργασίας του ή από την παροχή της αλλού (Ειρ. Βολ. 447/1992, Μ.Π.Α. 1159/1994, Εφ.

Θεσσ. 611/1995, Εφ. Αθ. 9011/1996, Α.Π. 354/1986, Α.Π. 1412/1986). Η υπερήμερία αυτή του εργοδότη παύει είτε με την καταβολή των οφειλόμενων αποδοχών ή την εκπλήρωση του ουσιαστού όρου της σύμβασης είτε ύστερα από συμφωνία με τον εργαζόμενο.

Επιπλέον, έχει κριθεί από το δικαστήριο ότι τριτοπόθεση άσκησης του δικαιώματος της επίσχεσης εργασίας είναι η αξιολογή καθυστέρηση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του εργοδότη, ανεξάρτητα από το αν η καθυστέρηση οφείλεται σε δυστροπία του. Το αν η καθυστέρηση είναι δικαιολογημένη κρίνεται από τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης. Το δικαίωμα της επίσχεσης δεν πρέπει να ασκείται καταχρηστικά, δηλαδή η άσκησή του δεν πρέπει να υπερβαίνει, κατά το άρθρο 251 Α.Κ. τα όρια της καλής πίστης, των χρηστών ηθών και του κοινωνικού και οικονομικού σκοπού του δικαιώματος (Α.Π. 197/1995, Ολ. Α.Π. 32/1988, Α.Π. 1264/1986). Έτσι, έχουν κριθεί από τα δικαστήρια ως περιπτώσεις όπου το δικαίωμα της επίσχεσης εργασίας ασκήθηκε καταχρηστικώς, μεταξύ άλλων, οι εξής: όταν η αξίωση του εργαζόμενου για την οποία γίνεται η επίσχεση εργασίας αμφισβητείται ως προς την ύπαρξή ή ως προς το χρηματικό ποσό της (Α.Π. 516/83, 1264/86, 1803/87, Εφ. Αθ. 15364/88), όταν η εργοδοτική παροχή που αξιώνει ο εργαζόμενος με την επίσχεση εργασίας είναι ασήμαντη (Α.Π. 1803/87, Εφ. Θεσσ. 1497/73), όταν δεν είναι μακρόχρονη η καθυστέρηση ικανοποίησης της αξίωσης του εργαζόμενου από τον εργοδότη (Α.Π. 314/82, Εφ. Θεσσ. 611/95, Μ. Π. Ιωαννίνων 828/84), όταν η επίσχεση της εργασίας προξενεί δυσανάλογη ζημία στον εργοδότη (Α.Π. 1153/09, Μ. Π. Αθηνών 298/95, Μ. Π. Ιωαννίνων 828/84), όταν η αθέτηση από τον εργοδότη της υποχρέωσής του για ικανοποίηση της εν λόγω αξιώσεως οφείλεται σε δυσπραγία του και όχι σε υπαιτιότητά του ή σε δυστροπία του (Α.Π. 1502/10, Α.Π. 1153/09, Εφ. Αθ. 4715/81), όταν η άσκηση του δικαιώματος της επίσχεσης προβάλλεται έναντι αξιόπιστου και αξιόχρεου εργοδότη (Α.Π. 1264/86, Εφ. Θεσσ. 81/2003).

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, έχουμε την άποψη ότι, οι ειδικευόμενοι ιατροί του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, κατά το διάστημα που ασκούν νομίμως, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, το δικαίωμα της επίσχεσης εργασίας, δικαιούνται να αποζημιωθούν και για τις εφημερίες που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα της επίσχεσης, εφόσον αυτές είχαν εγκριθεί και προγραμματιστεί σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Πάντως σε περίπτωση αμφισβήτησης αρμόδια να κρίνουν είναι τα τακτικά δικαστήρια.

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝ.

1. Δ2/Α

2. Δ2/Κ.Φ.Β.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΙΩΛΗ